

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax 222 781 471, arnika@arnika.org, www.arnika.org
 Program Toxické látky a odpady, Mgr. Kateřina Hryzáková, tel.: 603 497 147, katerina.hryzakova@arnika.org
 Tisková mluvčí Arniky Mgr. Zora Kasiková, tel.: 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Pardubický kraj (hlášení pro rok 2008)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2007 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovintvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Látky ethylenoxid a azbest byly hlášeny pouze jako přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítly.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	1304	↑
2.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	803	↓
3.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.Labem	733	↓
4.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	483	↑
5.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	148	↓
6.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	125	↓
7.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	18	↓

Tabulka 2 – rakovintvorné, možná či pravděpodobně rakovintvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenylly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	1948	↓
2.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	1751	↓
3.	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	1409	↑
4.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	816	↑
5.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	803	↓
6.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.Lab.	751	↓
7.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	483	-
8.	TVAR výrobní družstvo Pardubice	provozovna Dolní Roveň	Dolní Roveň	302	-
9.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	152	↓
10.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	závod 1 Litomyšl	Litomyšl	101	-

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxických látek** (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi reprotoxické vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenylly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xylene**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	1308	↑
2.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.L.	751	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	240	↓
4.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	228	↓
5.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	39	↓

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	803	↓
2.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	483	↑

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	3361768	↓
2.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	2476187	↓
3.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	496716	↑
4.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	492533	↓
5.	PARAMO, a.s.	HS Pardubice	Pardubice	150833	↓
6.	KAYSER,s.r.o.	KAYSER,s.r.o.	Moravská Třebová	10546	-

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselý srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 v nejvíce **plynů způsobujících kyselý srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	7 986 317	↓
2.	International Power Opatovice,a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.L.	7669592	↓
3.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	3025500	↑
4.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	1674054	↑
5.	PARAMO, a.s.	HS Pardubice	Pardubice	801318	↓
6.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	závod 1 Litomyšl	Litomyšl	361957	↓
7.	Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek	Sázava SZP	Lanškroun	68126	↑
8.	MORAS akciová společnost	1. středisko Moravany	Moravany	46926	↑
9.	Obila, a.s.	Výkrm drůbeže Dvořísko	Choceň	41935	-
10.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	41875	↓

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 **do vody** nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylycín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	3680	↓
2.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	1200	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	186	↓
4.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.Labem	70	↓

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily v emisích **do ovzduší a do vody** nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	115	↓
2.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	80	↓
3.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	21	↓
4.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	17	↓

Tabulka 9– rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily anebo **v odpadech** předaly nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	115	↓
2.	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	100	↓
3.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	86	↓
4.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	21	↓
5.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.L.	17	↓
6.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	16	↓

Tabulka 10 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	1409	↑
2.	TVAR výrobní družstvo Pardubice	provozovna Dolní Roveň	Dolní Roveň	302	-

Tabulka 11 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	803	↓
2.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	483	↑

Tabulka 12 – dioxiny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **dioxinů**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v gramech TEQ
1.	International Power Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice n.L.	0,27
2.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	0,13

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list